Массе а мехкий пролетареш, вlaшarlкхета!

Сердало

СОВЕТСКИ СОЮЗА КОММУНИСТИЧЕСКИ ПАРТЕ НОХЧ-ГІАЛГІАЙ ОБКОМА, НОХЧ-ГІАЛГІАЙ АССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТЕИ МИНИСТРИЙ СОВЕТЕИ ОРГАН

«СВЕТ» Орган Чечено-Ингушского обкома КПСС, Верховного Совета и Совета Министров ЧИАССР

Газет арадувл 1925 шера декз ◆ ГРА, 4 ФЕВРАЛЬ, 1982 ШУ. ◆ № 13 (6847). ◆ Мах 3 кеп.

ХІАРА БАЛХА ДИЙНАХЬА ХЬАДЕР ДУКХАГІА ХИЛИЙТА!

ЛАКХЪЕ ПРОИЗВОДСТВА ЭФФЕКТИВНОСТИ ПРОДУКЦЕ ДИКАЛИ

НАЗРАНОВСКИ ГІ. АХРИЕВА ЦІЕРАГІЧА «ЭЛЕКТРОИНСТРУМЕНТ» ЗАВОДА КОЛЛЕКТИВО 1982 ШЕРА ТІАМИЦА СОЦИАЛИСТИЧЕСКИ ДЕКХАРАШ

КПСС XXVI съезда решенеш кхочашдеш а ей, заводан богатищ, экономикан - технически Конституци, гІуттуворгаш наха хаддаза къовсам новкъосташ продукцин эффективност пропагандан дицдан лаьцарна.

«Хlара балха дийнахьа хьадер дукхагІа хилийтІа» хаьш деанз а болиш специалистачески яьк йоаргмаль хиннера заводе коллективо хенан хьалха кхочачашйор цхьаьттагІарчу пятилетка хьалхарчу шера план.

СССР 60 шу, Ногч - ГІалгІайчен автономе 60 шу, ю шиЙ юлаларІа Россеи юкъеяха 200 шу дуьзина цІийзина сийленца накъабазара кІоагІа пайда ян бе заводе болхой.

КПСС ЦК майбрешен (1981 ш.) Пленума решенеш, кхоллъеташ Л. И. Брежнева ук. заманан лерам а лургдеш къаьгІеташ болча зе кхера количество чІогІа рауьзе хинна тІекІиЙ цаВ мотта хьалха лоттаяча коммунизмехьа дІаболанъ «СССР 60 шу дизар — 60 хьанарча къаьсттенан кІоагІа» хьо эпцнатнна ордена Ленина орден лелаяча «Грозненски объединенен Октябрьски революце орден лелаяча «Красный молот» заводан патриотачески болам. Дикаяча къаьсттенага толамашца белгалдаккха лерам дерригача халкъа деза цІей. ГІ. Ахриева цІерагІча завода коллективо цхьа торонешка а хьона тІаьнцад ук тайпара социалистически декхараш:

— 1982 шера план хенан хьалха, 28 декабр кхочаш а ей, планан совгІа 120 эзар сома маьта продукци маьлера яккха, цу дагьяь Сийлахь Бокхачун Октябра 65 шу дукъана дешна кхачамехьа 100 эзар сома маьта продукци маьлера яккха;

— продукцин дІакхаьчьйтара задавешен тІаьнцад социалистически декхараш дерза дагьавеллачу пхьоьма кхочачаде;

— къаьсттена оагІара планаца лаьрхІачун 0,5 процент ротъор.

— 1981 шера врагІабарехь 130 эзар сома маьта культурно - бытовой гІуллакхашна хьо товарна врагІаш, цу дагьяь планан совгІа 40 эзар сома маьта ю товарна врагІаш;

— ю гІалгІайчен предприятеташ электроинструментов, тІешкан - отделочни машенаш, запасни оагІарш долаттаяр планан хьалха хІара шарахь хьалхарча бетта кхоллъеяр;

— ВО-1, ВО-2 вІача модельеташ йоаь шесторна металлашна пхьоьга йоаь программа тІехьожоргІ производственни объединенеш кхо;

— гІордеча тоннаьлехь металлаш 60 процентгІа т а ъ, производствена хьалхарчу тоннаьлехь;

— бакъонан оагІарехь болча болхоташ 70 процентгІа йоаь, производствена хьалхарчу тоннаьлехь;

— ВАЗ-ера оагІарехь болча болхоташ 70 процентгІа йоаь болча къаьгІеташ бригадаш формаци хозрасчетан методаш кхоссор;

— ерриге оагІарехь продукцин пачча хьалхен дикаяв Знак болх продукци 5 процентгІара 12 процентгІа кхоссор;

— производствена мощностеш техническаи бер ран ун балха тІа тешаде хургІнераш пхьор, арахецна машенаш 5 процент дукхагІа хилийта;

— 8 тонн металлопрокат, 50 тонн условни долгор 150 эзар киловатт - сехьат электроэнерги, 200 гигакалори кІоагІа энергин кхоссор;

— заводан чура хоарагІеш организацеш, кхин берзан хьурмат дерзор, рационализаторски предложенеш производствена мощностеш, модернизаци дІаболлъеташ къаьсттенан кІезигІара, прогрессивни технологеш производствена мощностеш кхоссор, металл, электроэнерги, кІоагІа энерги, долгор хоздара чотагІа оранхецна товарш продукцеца дІадолар 150 эзар сома кІезигІаеташ хилийта.

— фонда юкъ хьалор 1981 шера хилийтачун 3 процент лаьцар, 1982 шера оборудование сменности коэффициент 1,65-нага дІе кхоссор;

— 1982 шера заводской производственно - технически дешара системе 120 сигал кІезигІаеташ боацаш болхой кийчбе, 150 болхочунга квалификаци пхьаьйта сийлахь профессеш карарзайта;

— экономически дешара юкъе 1100 сагоза, болхой кагІрой школашка 150 сагоза дешийта, техникумашкеи ВУЗ-ашкеи — 20 сагоза;

— 1982 шера хьалхадоь йолг чуьдена ха на шефаш дечаь совхоза новкъосташ дІ;

— 1982 шера а, бІаьрчача пятилетка а планаш хенан хьалха кхочачаьнера, СССР 60 шу, Ногч - ГІалгІайчен автономе 60 шу, ю шиЙ юлаларІа Россеи юкъеяха 200 шу, завод болх бе долаенна 20 шу дуьзина дезача цІейпта сийленца накъабазара юрригача бригадаш, участкаш, цехаш болхошта юкъе шера социалистически яьк йоаргмаль;

— город Грозненра «Электроприбор»; город Орджоникидзе ОЗАТЭ, город Сухумера «Сухумприбор» заводаш кхетам кхочаш а ей, производствена объединенеш коллективаш социалистически яьк дІадо лелаеш.

П. Ахриева цІерагІча «Электроинструмент» заводан партийно - болхама активан собрани дицдан а дагьяь тІаьнцад социалистически декхараш.

ДОТТАГІАЛО НОВКЪОСТАЛ ДУ

Шовшта яьк оагІара болча Харьковски областе Шелковски районан Шелковски районан кІезигІаеташ хьалхарчу хьалхамчашца дІаьнна долгор 150 эзар сома

СИХА А ДИКА А ХЬАЛЪЕ ГІИШЛОШ

ПМК-557 гІишлонхоша, КПСС XXVI съездо хьалхашна оттадъь денхараш кхоачашдара шиъ а лаьца, шиъ производственни балха тІа лардеш луш сиха а дика а хьалъьъ гІишлош яха принцип. Ишттa, нагахьа сиина 1981 шера керттерча техниконаучнически хьокхамашка хьоже, вайна гургда, тендодрида балхаш 117,2 процент кхачашдаь хилар, тхоай кизашца дераш — 122,0 процент. «Дика лъй» аьнна мах а беш эксплуатаце дІакйайай «Терек» ихача совхоза дІадуъ фу шийдараш лоаттадараш йола пумкт, «тІехдика» лърг лаьрхІай Ведана нохкарий ферма, ишттa «тІехдика» лаьрхІай Къулбаседа Кавказа бройлерни фабрикера газопроводи инкубатора. Выработка 106,2 процент.

Уж хьокхамаш дахара ухх тайпара бохх баьб ПМК-557. Еврича бригадина тІаийнал ПМК-557 планага хьежина дола докхий социалистически денхараш. Социалистически лхьа лелама тІахьожам лоаттабеларга шийна дІатІалъацал постройкома председателя С. А. Вахидовс. ПМК-557 а Къулбаседа Кавказа бройлерни птицефабрико а къльстхьа ешт хІара бетта ю лхьа итогаш, цунах хьехинар бригада хІара члена дІа а довлийташ. Къльста болгалъьянича бригадашта премеш тел. Ишттa юкъейовлъьай моральни стимулирования а. Цу дерригге а гІо дир къхьегама оьсарле лаккъе, хІара болхлочун къахьегамцара безам совбакъкъа, заданеш кхоачашъе. Ибриев Ширване, Хамзатхаша Сайд-Хьесама, Цухараидженя Алим-Солти, Магомедова Айзай яраш сиина йолча бригадина 1981 шера 1-гіа ноябрь тІахъачале кхоачашйир шиъй шера задането.

Шерагара шерал лаккхуш латт бригадин подряда лоархІам. 1981 шера 70 процентага кхоачабьь ил хьехам.

ХІара болхлочоп хоп хІопа шийна хьалхашка латта пончахьлихеп декхар малагІа да, шийна хьийгача кІих лургдар фуд. хІаьта ишттa къахьегама тела мах аккордно-премиальни системагІа телаш хиларах лургйола материальни вознаграждени меллий, гІишло яь якхарах а ерригача объектах а дуп йоли аппсови премм, хІаьта ишттa материалаш ресурсаш кхоларгІа лур фуд. Ехетабу шиъ а коллектино а гІулавхех бола бехкотохам.

ПМК-557 йолаш а дилла болх бу производственни совещани, экономически анализа бюроца цхьана цо оттаю производственни стратеги, производственни цикл юхьетта бахьанаш гучадоьт, уж кхоачамбоцаран дІадахарг фу де деза ойл. Белгалдаьд цулгашца ду балхаш кІезигдара, прорабеси участкаш хІамигача механизаторш, кара лелаеча механизированни электрофицированни инструменташ гІалашъара де дезаран.

ПМК болх беш а экономически лицней школа, цо пончхьостал ду болхлой экономически знанеш лаккъе а цар крутозар шеръе а. Ишттa пончхьостал ду цо объект хьалъяра процесса оптимизаци ира гІишлонхо ше юкъечаш, билхоцара, къахьегам шаштІехьбоккхачарг, болх бечу маттигера пхоьмбоцаран совещани довлийта. ПМК-557 болх тоьбара гІо дир керда система довларо — объектага дІабодача берригача маьхх боарамеча бонковски кредитах гІишло хьал а ъь лаккачинига дІоагІаш дІателар.

Цхьайгталагіча пятилетка шиллагІча шера чубоаран керда шера схьа а доккхачІо производственни толамаш даха лаьрхІар ПМК-557 гІишлонхоша. Объекташ «Дика лъ ю» аьнна мах бах а йиллача хІинах тІехьа ца йоахаш а мара дІа ца тела. Къахьегама оьсарле бІнъ процент лаккхе, балха хІинах кхы а дикагІа шайда ийбе, кхохулаш хІама доацаш дІаухийтараш довшдароіш кІезигде, организаторски балха боарам ерригача звеньяшка лаккбе. хІоранера коллективам йоаллаш халха рулъаш хьурмат дешш хурголлаш ахетам бала, планаш заданеш кхоачашъарах бола бехкотохам лаккбе. Къахьегама дисциплина товелга, гІишлонхой творчески хьинари инициативи дегІахьувилга, дилла болх беча производственни совещанеп лоархІам лоаттабелга, хьах хьахиниараш маха шерра дІалоавийтилга, тІагІертта хІама де ІомабелгІа, хьалха латта опыт дІабоажаделга, материальни моральни поощренеш буьзам тІоагІбелга ІалашдарІ.

Х. АХМАТУКАЕВ,
«Чечингосльстрой» трестан ПМК-557 начальник.

ІИЛМО—ЮРТА БОАХАМА

МИШТА СОВДОАККАРГДА ЛЬТТАН БЕРКАТ

— Оаза де лерхІар — льттан хІара тІегІилго шиъ беркат шолхадоаккхаргІолаш, комсий хІара тандолг шолда дезаргІа хурголлаш, хІара хьажжІий е люцерина тІе шозла кимазъушаргІа хурголлаш продуктивность лакха йола юрта боахама система хьалр. — ъьлар АПН корреспондентан къамаьл деш Лупашку Михаил цу шиъна ханна республика Илмай Академие вице-президент а, Илманхо-растениепод а ма, цо кулгаллу Молдаве доакъара производствана интенсификаци ира компленсия программанца.

Доакъара „производствала интенсификаци йоа программа, — йоах М. Лупашку. — дІайолаиьй 1979 шера. Цо чулоаш балхий ерриге фронт: тайп-тайпара бъьсовгІай частни генетикиза тохкамаш ларгира лоахан тхелеп лоьчъарах пайда эцарга кхоачаш. Практически дулургдолаш хІама дац духхьал селенне чотагІа, арл вай, сорта хьувкъам ландбар, хаоттама хувпамашца тарлалар. бъьсовгІашта де деча садоаллача хІамашти лазараштен дуьхьала оттадалар, ши тІа а духхьал цхьан машинашца цхедап санна йола деррига дика хІамаш цхьан сортага кхоачийтилга. БъьсовгІа физиологи, селекци, почковедени, агротехника, юртбоахама машиностроени, доакъар чакхдахарен лоаттаделга технологи — деррига чулоаллаьч тха программа орбитан. Из кхоачашъеча дакъа лоаш академически институташларча Илманхоша а, Илман-производственни объединенешкарча тохкамхоша а, колхозийн совхозийн специалисташа а.

Тха программо кхоачашде лела лектар — гектара тІаоа 140 — 160 центнер доакъара единица, е 1800 — 2000 килограмм дерлах латош йола белок чухкахьар. Хозяста оалаш дан ц, латта шуна метта тІа я ъьте... Эпшаша тайпара дикача доакъана производства алсачъяхкар ба дуьхьа шуьен йоагІахьара алсамачъяхкара дуьхьала тІебоаш бола ницъ.

Мишта кхоачашде гІеот тхо из деъхар? Эггара хьалха пайда эцарга оаза дуьнен тІетто хьалйийлача наькъех. Масала, разнаю [illegible] ничеш хьинара (Ф [illegible] коэффициент тахкъьар. Хіанзарча 1,0 — 1,5 процентага 2,5 — 3,0 процентага кхоачаш ша лаккъьяро тоно хилийтаргІо кхаъен бетмашиен хьагІар шолхалаккха.

Молдаве хеш латт бъьсовгІа ард вай хьажжІа, тІаза лаккерча лордаша лоьчарча Ін лергІоацача а гармонично лІайийсьена хургІолаш а тайпара йола архитектоника хьзяра тІадерзалаь балхаш. Е масала, хьажжІаши соян цхьана дІаер санна йола искусственни агрофитоценозаш хьалр — уж делаяра технологи оттаьй ач кулгаллеча лабораторе. Бъьса латтан цу тайпара дукха яруссан йолаш хилча дукха луьхьгІа чулоац маьхх эчерги. Цул совгІа, тІечхха оькгІа пайда ийбу лаьттан питательни вещественеч. Хіаьта цу бахьах кІийлаь доакъан дикагІа сбалансированни хуп, хІама аьчча хьажжІаша ІаяР, хьалхалатта къахьегама приемаш балха юкъе йоалаяр бахьан долаш.

СУРТА ТІА: мечка йокхаттьярех йолча «Богатырь» ихача кІора ралсе бохх беш я хІарше тахьара пхи эзар тонн кІоп бохьташ оксаре бохх беш йола ЭРШРД-5000 тха роторни

Н. КУЗНЕЦОВА сурт.
ТАСС фотохроника.

ПАССАЖИРАША БАРКАЛ ОАЛ ЦАРНА

Грозный — Крайновка дхкача маршрутах лелош болча пассажирашта диза боаш ба вежарий Решидовгіар, Абдуранкоп Султан. Цар чІоагІа сий ду уж болх беча Грозненски № 1 йолча пассажирски предприяте. Цхьа бахьан доацаш дац ял а Даим социалистически яхье хьалха а латташ шоай новкъосташа хьокхам телаш къахьегаш ба «пассажирашта тІехника гІулаях ду экипаж» аьнна цІи тІелача автобуса водителаш. Шоай бекхагІа рейсагІа арабалара график цар толхаь е балха ара ца боалаш уж биса цхьа мотниг ийлелаш. Цхьанкха бутт дІабахийташ вежарша Решидовгіар Саламен Салманен, Абдуразаков Султана паччахьалкхен плани тІаийца декхараш тІехкоачаш ца деш.

...Делкъийга автотанце хьакхьчар рейсагІа бахи цІабоагІа Решидов Салами Абдуразаков Султаик. Царга хьежаш укхаза вар Решидов Салман. Оамал а хинна дІаттад цу экипаже салоІаш муъза вола кхоалагІвола новкъост шийца болх беча, рейсагІа бахачара цІабоагІача новкъосташа духьали поагІелга, царна шиъш доза гІоновкъостал а дан уж юха рейсагІа болхаш новкъабоахилга. Нагахьа сиина автобусел ремонт е сваш мотниг ийлелача, сихха кхокхе дІа а этте чакхдоккх ил гІулаях, цхьана дахьта хьокх, подтянова ю, лоацца аьлча, шоай автобус графика тІаоа яргйоаца гІулаях ду цар массане а. Цудухьа балха араллара коэффициент цорчул лаккагІа йолаш цхьанкха экипаж ац предприяте.

Покхо опыт йолаш ва экипажа водителех хІаровар. Хьалцарена вай Решидов Салам Хакимич. Уж шера 30 шу дилад цо автотранспорте къахьега, шарех 17 шу дахьнад цо Нохч - ГІалгІай транспортни управлене болх бу. Цу шерашка шиъй декхараш цІена кхоачаш а деш, башхадика къахьегама толамаш дохарах дуьхьа. Сийлен грамоташ, ачхаи премеш тиъйнай цунна. Предприяте къахьегама ветеран яха сийлен цІи сиинай цунна. «Шпелагіча пятилетка лаьрхІар» йола «Коммунистически къахьегама ударник», «Социалистически яхье потлъьпнар» яха массехи Сийлен знак сиинай. Ше деладеш йола «Коммунистически къахьегама ударник» яха сийлен цІи хІара шера чІоагІъеш хьавоагІа из.

Финансови бонъонаш толхаь пежараша Решидовгіар Салама, Салмина, ишттa Абдуразаков Султана моттиг ца ийлейолийташ болх барах Нохч - ГІалгІай транспортни управлене эггара хьалхарчаца тешама йоспорт деннарех я цар экипаж. Цар кхаьнне а портреташ хадданза хьалтеха деъхк Грозненски № 1 йолча пассажирски автотранспортни предприяте сийлен Улга тІа.

Дог рацъа долаш дІайолаиьй цар новкъосташа шоай дикагІйола опыт, балха методаш. Де дезачунна хьехар ду.

Предприяте аггара хьалхарчарца рапорт делар цу кхаь водителе шиллагІча пятилетка задани кхоачашъарах. Цар ше шера планал совгІа паччахьалкхен кассе дІаделар иди эзар совгІа сом. ХІара смена норма 105—110 процент кхоачашъеш къахьегача цар дика тІехкхочашйир дІадахача шера план а. Нохч - ГІалгІайчен автономе 60 шук из сиий лоламах Россеца юкъеяха 200 шук ду лача цІейга кхачалехьа пятилетка шиъ шера план кхоачашъе лерхІаш ба уж.

Б. КОСТОЕВ.

НАХА—ДУККХАГІА ДУЛХ

Бахача наха хадданза кхачаш продукташ лоаттаяра дакъе лорхІаме моттиг дІалоацков тІара оалхазараш леладаро. Хьаьта фу ду цу хьакъеъа вай республика коа тІара оалхазараш леладечар! Цхьайтталагіча пятилетчеп 1990 шерага кхоачалецеп чакхдахаьра денхараш оттадир царна хьалхашка парте Нохч-ГІалгІай 17-ча конференце. Уж кхоачашдеш цхьацадолча толамашка кхьалбй коа тІара оалхазараш леладерш. Масала, 1980 шераца пийледича фуаш — барх! миллион, дулх — 400 тоннан дуккхагІа денхар паччахьалкхенга соьхка, хІаьта бахача нахага коа тІарча оалхазарий дин бийсен дьшна кІоригаш йохьира план дуьхьа хІама ца эпшаш 200 процент кхоачашйир. Колхозашкен совхозашкен схьар уж цаи ахи миллионига кхоачаш Цу гІулаьхо пІаштІехьдалийтар боахамий Даьхенна кхы тІа а эзар тонн совгІа коа тІарча оалхаларий дулх ІІадала. Цхьацца мероприятеш чакхъяхарах. коа тІара оалхазараш леладечар балха хьалаш промышленносте долчарна гаргалагІа.

Цул совгІа тІехьа а ца доахаш цу цеха ма хуллу сихагІа реконструкци ца йича ярташ.

Коа тІара оалхазараш тІера ца дуралийташ ІаІара даха дезаш къаьстта бехктохкаме ха я хІанзаръяр уж леладеранта. Цига дукха да энергетикех тийша а. Инкубаторни станцешка, коа тІарча оалхазарий фабрикашка электроэнергия цхьан сахьата ІІахоадаларо паччахьалкхенна бІаьш озараш сомни маьхх ле дерга. Хьаьта дин бийсен дьшна котама кІоригаш ханнахьа йоьхкал ца луш Шитар фуд кхетоде хала дац. Из ха а ховш, «Птицепрома» предприятешта электроэнергии йоьхкал лоаттаеча «Гроэнерго». «Госкомсельхозтехника» кулгалхоша шоай подразделенешка Іан замалахьа беча балха къаьстта тІахьожам лоаттабе беза.

КПСС ЦК ноябрьски (1981 ш.) Пленуме Л. И. Брежнева дьча къамаьла жоп а луш коа тІара оалхазараш леладеча дегІадоладаш духьа ІІахо йодача хана шоай ерриге резервеш оарцагІъяха лерхІ республика «Птицепрома» юкъедоагІача боахамий къахьегамхоша. Хьаьта из гІулаях, къаьстта фуаш гулделга, дегІадоладе йиш хулийтаргІйола торонаш цІезига а яц. Лаьрхіача гуш да, республике йолла хІара котама тІехьара шера гулду фуаш ши бІаьнига дІакхоачадаро паччахьалкхенга кхы тІа а 25—30 миллион фуъ дохка йиш хулийтаргхилар. Фуаш делга алсаидакхха торо лоча гІулаьхех цал — тайп-тайпара микродобавиаш а етташ коа тІарча оалхазарашта лу доакъар тоадар.

Фуаш дайтара коа тІара оалхазараш леладеча фабрикашка доакхкар хІанзалца оалхазарий дулх, цига из керттера продукт лоархІаш а яцар. ТІехкхарча хана коа тІара оалхазарий дулх доакхкилга промышленни ларда тІа доакхкаш латт. Дукха ха йоацаш ял якхкхай Къулбаседа Кавказски бройлерни фабрика хьалхара арг!а. Уьх шера цо Даьхенна лургда азар тонн совгІа бройлерни дулх.

П. ПОПОВ.
СССР журналистий Союза член.

БЕЛОРУССКИ ССР. 1981 шера Коминтерна цІерагІча Витебски станкостроительни завода коллективо 300 тоин металл кхоадьа. Из хул 1980 шерарчул кхолла дукхагІа. Цу металлах хьа а яь архийий планал совгІа ира мел хийца ерриге продукци. Станкостроителий толам шеше!а хьахиина бац. Предприяте кийчъьяй отходаш кІезигга хулийташ йола технологи, деталашта обработка юрационални способаш, прогрессивни приспособленеш чуйоагІаш йола дукхача хана лаьрхІа комплексни программа. Завода конструкторааш даим болх беш ба къахьегама оьсарле лаккъяран кердача станокашка кІезигагІа металл дІаахкитара тІехьа.

Доагора-энергетически ресурсаех пайда эцара тІахьожам лоаттабу комиссеи я предприяте вІашагІъелла. Специалисташа белгалъяьй хІара бригадана а участкана а йоьхкал электроэнергии дІахецара нормаш. Из бахьан долаш шера предприяте кхоаьлча энергоресурсашца ийс дийнахьа болх бе йиш я.

СУРТА ТІА: завода сборочни цех. Хьалхарча плане дукхха хо йоацаш серийни аракеца йолаяь керда агрегат. Станокий цхьайола деталаш йитъяри сёяри бахьан долаш станок цхьа тонн сйгагІа хул, конструкторски хуп намаш юкъе лаъьарах цкъан ахаззеи чІоагІагІа а хул из.

А. ЦЕРЛЮКЕВИЧА сурт.
ТАСС фотохроника.

ДУВЦАР ДИКАГІА КХЕТАДЕРГДОЛАШ.

Уьх деношка КПСС обкома политически дешара ЦІагІа хилар парте райкомини горкомийн политически дешара кабинеташа технически средстваша пропаганда ира болча консультантий - методистий семинар - практикум.

Семинаре дакъа лаьъарашца дийцар устни пропаганда еча хала техничесни средстваех пайда эцарах дола методически дешаш Хіама пропагандиста - методиста проекционни а звукотехнически а аппаратура карверзаяра практикум чакхъьлъикар Ишттa, Іомабелар информационни фонда пособеш хьакерча а цох пайда ца а Пропаганда технически средстваех дола методически литература дІадовлийтар гулбеннарашта.

Кинофильмашта прокат еча Нохч - ГІалгІай республиканскин конторе лаДувгІаш болчарна пропагандистски болх беча хана кинох пайда эцара йола методика, Илман-популярни а документальни а кинофильмий аннотированни каталогаш йовлийтар.

Советски Союза дунен хьалхъашта кхъерча хьалех лаьца консультанташа ленци йийшар КПСС обкома лектора В В Банкина.

В ЕВДОКИМОВ,
КПСС обкома политически дешара ЦІен консультант.

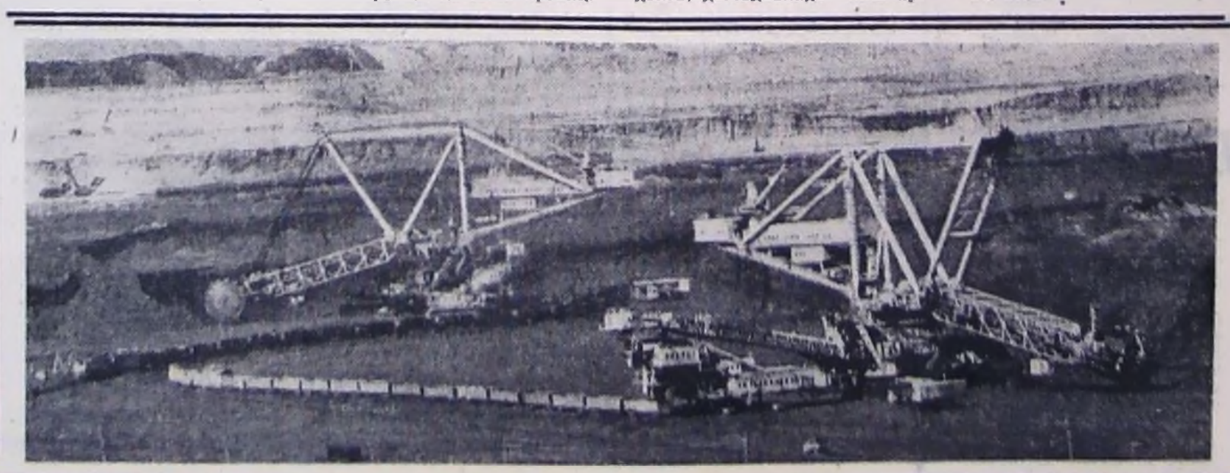

Планаш карагІовлъяраш

80-гіа ШЕРАШ: ПРОДУКЦЕ ДИКАЛА ПРОБЛЕМАШ

Мехна предприятеша эрацца мароеп 12 миллион совгІа цІи полаш я. Вежар динамични да. Цхьа лаьъ хуш латт товарий дикий лаьхьара хьокъьлъара дІавежараш хІаьта селкан коллаьъа бохаш дика лоарІам лоаллаш хІинах йоагІа ю ларташ, вІаллагІа а ерриге хургбац цун схьа да.

Мехний ван промышленни [illegible] дола физически дешнаш! Дукха ца йоаьшаш йогІа масала ше дарца йолаяь хьехе ерга 20 процент бохь пропашни дукха [illegible] тІе хилар (6 [illegible] ю бохь ю хьар бохь йогІа США, ФРГ. Иштта, хІаьта лаьъа кІезигдеш дехьа ма дІаоьцаш а ойлаяь ца дІадар. Тхьамда а 20 процент — дикагІа йогІа дукха йийлаш ойлаяь.

Мехний а гІулаьхех йолаш йиш йогІа [illegible] Терби [illegible] йогІа [illegible] Ишттa ерга [illegible] Цхьа [illegible] ерга [illegible] Цхьа [illegible] ерга [illegible] Цхьа [illegible]

СССР хьахинна 60 шу дузаш

Седкъашта юкъе седкъа санна

Конституце 70-ча статья тіа аьтмад:
Советски Социалистически Республикаш Союз — къамаш шоай лоламагіа долаш, Советски Социалистически Республикаш шоай мукъагіа а цхьатарра бокъонаш йолаш а шайгіахкетарих социалистически федерализма принцип ларда тіа хьахинна цаі йола дукхача къамех латта союзни пачхьалкхе.
ССРС-о хьогойт советски халкъа пачхьалкхен цхьоагіо, цхьана коммунизм хьалъяр дукха дерриг къамаш народносташ кхотадуьу.

УКХ ШЕРА 30 декабре 60 шу дуз Советски Социалистически Республикай Союз хьахинна. Хіанз ужк сахьате цаі доккха цІей хьагІахкочаш латташ тіоагІгіа ракза а йолаш белгалдоаХ советски пахьа ма событи исторически лоарахІам болаш хиларг, де бокъо а йолаш доккхал ду къамий деша хьакъсьара ленинцу ideли пахьара ма тіоагІгіа болаш хиларах, пай мехка уж практически кхоачашъярах. Шо шоай лоламечи къамий пачхьалкхенний Союза тіоагІгіол хано техка хІама да. Сийлахь-бохкхача Даймехка тіема бирзача шерашка а тіом сецачул тІехьагІарча шерашка а халкъа боахам меттаоттабеш а, цул тІехьагІарча коммунизм хьалъльча ханашка а тучабалар Советски Социалистически Республикай Союза сийлахь - бохкха общественни ницІ, ма цхьанна а хІаманта эшлургбоацаш хилар, халкъашта юкъера ленински доттагІгіо социалистически Даьхенна тешамеш хилар, советски пах ма тіоагІдара шоай синош кхоферггоацаш, къахьегам бешаш, цІаши тіо деш хилар.

«Дукхача къамех латтача советски халкъа цхьоагІо, — аьлар новкъоста Л. И. Брежнева, — алмаз санна тіоагІгіа я. Хіаьта алмаз ший дукхача бесашца лепаш санна, шийна чудоагІача къамех хІаране дІаьхийча, йазза бокъо йолча, парглатача, праздча вахарца лепаш я пай халкъа цхьоагІо а'.»

Вахара дерригача доакъошка докхий толамаш а даьха духьала йоагІа Советски Союз ший дезача цІеІІІо Хьабепача каькъа керттера итог я СССР дегІаена социалистически общество хьалъяь хилар.

Къамий пачхьалкхенаш хьалъяча хана СССР хьахилар советски автономе кхо форма: автономе ланхера форма йола автономни советски социалистически республика (АССР), автономни область, автономни округ.

АВТОНОМНИ республика, шу даьхье Нохч - ГІалгІай АССР а тоталитарни йола объективи белгалдаш болаш я. Цу ший Конституци я, цул кІийлен тІа уьзаш дерриг маьрдола законаш, цун я ший пачхьалкхехь бьдала лаьхьара органаш — Лаьхьара Совети цун Президиумо, пачхьалкхен управленце цІй ланхьера центральни органаш — Министрий Совет, министерствош, пачхьалкхен заведенаш. Цо чакхдоьх граждашна къахьегама политически активни ера тІедерзаш тІулакхаш шоай территори ма политически а, социальни деттаршна планови пачхьалкхен регулировани хьалъяр. Хіара автономни республике а шоай Верховни суд, цхьа пачхьалкхен гражданство, законаш тоера собранеш.

Молдагіа совет а автономни республике, шу даьхье Нохч - ГІалгІай АССР а тоталитарни йола объективи белгалдаш болаш я. Цун

Керда стихаш

ПЛИЕВ Мазьмад-Саламд

Кхелага

Ца гІарташ дамгара денга
Тхьамашта тоха хьай ген,
Лоам чура шовда мо цІена
Хьо вина азар, са кхел.

Форда цу дуІанна тарра,
Сувсовш тІемараш хьай,
Вазх Іа со балашта нана,
Шьарвача пІайленна зай.

Лоам бизьа вальча мо пийтта,
БІубанна вайзача кег,
Лай толхам тІара чукъийда
Массагі йоаннх Іа сона бог!

Доттагічох дог тийша дальча,
Хийтача: «Цун дикагІа вина
Халагібоа ниКъ бах со вальча,
Наькъа тІа вус, цо тІей вагдин.

Йовчан мо тайначаць мирзе
Харшара дакъах Іа нух,
Харцонна хьо мутІах мирзе
Хьйла дн меп чамза ух!

Цецвахьна илга дац тамаш,
Яьр — ахнар йиларий бозб.
Хов сона, денах ца зодаш,
Цlог лаьца тел бийсан боазб...

Ца гІарташ денгара денга
Тхьамашта тоха хьан ген,
Лоам чура шовда мо цІена
Хьо вина азар, са кхел.

Дика-во латт

Тхьамаш шин долаш мо
дог деттелу.

Цхьа долаш, цхьа долаш
ший муьт цо кьу.

Хьажал, нах, хьажал шовй,
морхо фу ду!

Малх белахьежожашеть цо
лочиъабу...

Ишта я тІаране лаьттара
изел,

ГІемахах визале къовл
балан гел:

Велар діадижале бага
кхоач — валх.

Нюкъ шьара боллашех когаш
гІоал лалх.

Цхьа бага модз тессе
дохьаж чуккосс,

Хатара бодабу юхь тара бос,
Ди дийкха доллашех
кхело ди тох,

Цхьан тхов-кІал Бахкашеть
дезал а бох.

Цу дуІах кагбела бож
сийна эрз,

Ашара балкашеть хад
зовна мерз,

Цхьа деттагі хинначох хьа
моастагі зул,

Эзарза кхача наькъех а тул.

Хьуза тІекхиа, кхест тІекхиа
вехара кхел,

Е хьалха а тІехьа дика-во лат
Бизарагі іазна бод краза
кад —

Мустарагі, салтий мо,
дика во латт...

Ший кара кхальчача
йоаргІаме доал,
Вахараз ца кхетар
сов нуравсал
Лоам бузьзера тохкам
аьле чу бом,
Сов кура хиларах лазьта
чу хьож...

«Cola — вьхар хибравсал,
деттагІий вад,
Доттагіий хьадача цун
краз деттІа
Хьоанагіан бьттІача нух а
дац нуз,
Чона аВ бьттІача —
бардах чухох.

Тхьамаш ший долаш
мо деттелу дог,
Цхьа долаш, цхьа долаш
ший муьт цо кьу.
Хьажал, нах, хьажал шовй,
морхо фу ду,
Малх белахьежожашеть
цо лочиъабу.

Хьуза тІекхиа, кхест
тІекхиа вехара кхел,
Е хьалха а тІехьа дика во лат
Бизарагі іазна бод краза
кад —
Мустарагіа, салтий мо,
дика во латт.

ДЕШАРИ КХЕТАМ БАЛАРИ

ЯЗДАРХО ШКОЛЕ УРОК ЛУШ ВА

Белорусски поэта Витка Василе фаьгІам довзаш да советский доаллочарчеи беранша Дога лоацаш хиина хІама дац дуней халкъашта юкъера берий литература Г. Х. Андерсен цІерагІа йолл преми ну фаьгІанша ялар. Турпалаш берат долл дуцараш а попестан а яздо цо. Ванзла, цунна дуккагІа сэл жанр а фаьгІаш, хІама аьлча, царга гІоллА дуне дова бера хьакъволица меттел, дегаца а.

ХІоьта Витина хет школа, педагогина кІийлас, цун хьашташ довзаш ца хилча берий яздархо шийх лархІара пайда боц аьнна. Школах хул цун ший тайпара творчески лаборатори Цунна хьашт долаш да деррига а — кхетам балара болх. школан дезалаш юкъера буьзам, преподаване практика. Ше пийпар, выяволаш, уйлаш цо пайпар «Бераши пайш» яхача учителашт деъштеч пайдина долчча шийла тІа. Педагогог санна Витнас эксперимент оттайор ше цхьан хана дешь ваьгІача школе. Программица лаьрхІа боаца урокаш елар цо цига. Сакъердамс математица, сакъердамечи, хьакъалеч дешь урок, фаьгІаш яхаш яр уж. Уж самукъеи кхетам луш йола урокаш хьехар белорусски телевиденс.

— Са педагогически метода ларас уллг дукхача воахалаш гуттьяь талиъа опыт.

йоах Витка Василе. Цу опыто чулацар вІашТІехьа доаллача тайпара, сай урокех пайда ойийта кхъедоаладаь лолларан пхьабуаргаш, считалкаш, каламбураш, скороговориаш. Фаьлг ихоллара къайленаш беранта дІайовлийта а гІертар со. Уьхаза пайда эцаш дагавехар сай бера ха, кест-кеста хьабувца керда фаьлг а боацаш тха дакъа, тхо бераш творчески процессина юкъе а тхуьхаш шолшкара тьадага а лувцаш уж дийца хилар.

Практически педагогике берий яздархочо керда къаьнаш лахар къовсадуларадоалаш дувзаеИна да пхъ тхьаь шорал дукхагІа ха дІасиначи ший вахара нертерча гІуланзаца, — миита хургва майра, дог кІеда, нийсо ей, ший вехарча наха вежаш, эІамига дешарий хаттараша жоп луш дола фаьлгаш кхыйола берий произведенеш киллара ца.

СТУК Анатолий,
АПН корреспондент.

РЕДАКТОР
Т. А. ТЕБОЕВ.

ХАЛКЪА КХОЛЛАМА ФЕСТИВАЛЬ

ДІайолаенний Нохч - ГІалгІай АССР Министрий Совета телевиденен радиовещанен комитето, Нохч - ГІалгІай АССР культура министерства, профессионалыи союзий облсовета, ВЛКСМ Нохч-ГІалгІай обкомо віашТІехьаьккха Нохч - ГІалгІайчеп автономи хьакунна 60 шун ший лоІамагІа из Россена юкъеяха 200 шун дизарш хетаяь халкъа нхоллама «Толле, хозле са республикаІ» яхача телевизионни республикански фестиваля хьалхара тур. Эгара хьалхара цун трансляци лилар дІадахача «Ираидийнахьа В. И. Ленина цІерагІча культура Дворецера. Укхаза дакъа лоацаш яр художественни самодеятельноста дикагІа йола тайп-тайпара халкъа халхаро, хора коллективаш, вокально - инструментальни ансамблаш, духовой оркестраш, вокальни группаш, яьзьст-къьста солисташ, чтецаш. Шолй нхоллам гойташ уххаза бар болхлой, продавецаш, студенташ, швейникаш, кхыбараш. Ерриг а шийтта коллектив. Фестивале вайна хезар нохчий, эрсий, кхыча къамий иллеш, ашараш, стихаш, бІаргадайра тайп - тайпарча къамий халхараш.

Жюре, ладугІлачар, хьожашболтиар безам тІабодаш хоза аьлар «Партех доле» нохчий халкъа илли трампайно - троллейбусни парке болх беш болчча Батраевгіар йижараша Светаси Розаев, Салтечо Пикифиров Валере дика йийшар Муса Джалила «Са Дахье тоалуш, хоалуш хиина-м...» яха стихотворени. Іалъмате сакъердамец дикен дар В. И. Ленина цІерагІча культура Двореца «Улыбка» яхача эрсий халхара ансамбла дан «На гулянье» яха эрсий халхар.

Концерташка, телевиденен радион гІоллА вайна дукхаха хеза, массанна а дукхаделаш дола Пономаренко «Волгоградски дакх» яха илли хоза дакъахар Грозненски цифейно - производственни объединене йиллагІча цеха мастера Амельченко Любас.

Сийлахьча юбилеишта дика совгІат да из художественни самодеятельноста халкъа нхоллама фестиваль.

А. БЕК.

СУРТАШ ТІА: 1. «Нахкъахой» яха илли оалаш я «Трансмаш» завода «Нийсархо» яха вокально-инструментальни ансамбль. Кулгалхо Савев Супьян (боин лоххаш вар).

2. Халхар деш я В. И. Ленина цІерагІча культура Дворецера «Орга» яха пайнахьа халхара халкъа ансамбль.

В. ЕЛИЗАРОВА сурташ.

ДУКАГІА ХОВР – ТОЛАШ ХУЛ

Интервью дукхагІча дакъе эцаш хул къахьегама турпалашпара, коллективашкара, йоазонхошпара, актершкара. ХІоьта са интервью я Карабулакерча № 1 йолча юкъерча школа иттлагІча классе дешархочунгара Хашагульгов Геланегара ницца. Сенца белгалвахьнав из? Укх шера январь бетта Грозне хиначча химех йолчча республикански олимпиаде хьалхара мотгиг яьккхар цо.

— Гелани, дувнал школо хьайна лучох а цо хьайгара діадехачох а.

— Школа, из ба из хьаьнъал йіду хьаст, хІоьта кастта цо ший хьаелларгІья сона вахарга бодача шерача наькъа Школа л со кхоьаьр, динагІйола оамалаш Іомальг: Дахье, нах, вахар деза Іомавьр.

— Школе вахи Іомалуш ва хьо е хье Іомавеннарг йоархІа?

— Цу хаттара цхьан дешаца жоп дала атта дац. Со вах школе холача, цІакхта а диплургдоцаш са дег чу дусаргдолча вахарца. Бакъда, цу цхьан хана со ваха Іомалуш а ва, хІона вьлча, школа чакхъяькхача діадолалургда керда вахар, цу вахара кийчлуш ва со. Сага вахар тара да атома электронин строенена электрон, энергс долла хьайіцача, цхьан орбита тІара кохх орбита тІа йодл Цу тайпарча орбитех хьалхараяр школа я. цудухьа мах баь варгвоацаш я цо тела энерги — хьакъдал

— Школа чакхъяькхача фу де лерхІ Іа?

— Са уйла я техничеси институте дешь ваха. Школе дийша вьлча, экарера цІавеча, балха волаш из уйла кхоачашхуле башха а дац.

— Гелани, малагІа ва хьона духгагІа деза Іилмаха?

— Са шиъ ва уж: М. В. Ломоносови Д. И. Менделеевн

Периодически система — адамлен йоккхагІча открытеех цаІ л. Цецвоакихаш да тайп - тайпара Іилмаш дегІакхувлаш М. В. Ломоносова дан балхаш. Уж шн сог тайнпайпарча хана вьлхаш, тайп тайпара хинпад цар Іилмин цоаргвлеиашца долха наькъаш а. Баьъда, уж шпаукувзар уж: шпихе а Дахьен гІуланх деш хинна хилар да.

— Цхьаболча дешархоша, къьсста йоккхагІйолча классашпарча дешархоша, во дешар баьхьан малагІа да аьнна хет хьона?

— Сога хьаттача, эгара хьалха бехке ба цар дай-новкой Цар кхетадайта дела берашна дешар духхьал цар гІуланх хинна цо Іеш, дехкар а долга. Вона дешархоша линка болх бан учкома, комсомола комитето. Цу организоцна кхетадайта дела берашна шоаш діадоладаь гІуланх дизаш дІачанхаллнх десилга, цунна хьпнар а низ а тІабахийта безилга.

— Сено новкъостал дир хьона республикански олимпиаде хьалхара мотгиг яьккхар?

— Аз нотало яьккхара бахьанех керттердар дар хими яха предмет сона дика ховш хилар. Из сона довзийтар, цох йола кІоаргІа эпанеш сона синан я химе хьехархо Алла Ивановна. Цу предметах тхона кІоаргІа эпанеш сона хьалуш санна уж: тхогара юха дІа л сЬ цо.

Гелане ьлначоа тІатоха безам ба са. Алла Ивановна Иванова ший гІуланх дезаш, ховш, ший мотте пийсъенна саг хилар.

Ялх шу хьалха Нохч-ГІалгІай паччахьалкхен университет чакхъяькхача ера Иванова Карабулакерча школе болх бе. Хьалхарча деношка хьахьекхар цо ший предмет дика ховш а из хьеха чІоагІа безам болаш а ше хилар.

Дунха ца гоиш цунна дола тешал а хуламш 1070 шера Алла Ивановнан дешархоша Панкова Ираси Антощук Аксанаси районни олимпиаде шюллагІа мотгигаш ьлхар Хіоьта уж шера, вайна ма харро, Г. Хапагульгове республиканскн олимпиаде пьлнхар хьалхара мотгиг.

ДІалъта дешари шу чакхдолаш Ивановайца цхьана 10 классий дешархошпара эь заменаш эцаш хилар со. Бераша билеташта тайнпача жопаша хьахьекхар, царна химически символика дика ховш хилар, тайп - тайпара уравненеш хьас ховш хилар. Хіоьта из химе керттердар да. Дукха хала ца хеташ дора бераша лабораторни балхаш а. Гуш дар къопача хьехархочо дика кьахьегІга.

ДІахободача хаца Алла Ивановнис де лерхІар ха пун уйлаш йолаа гІерташ из массеех хаттар дича хьехархочо аьлар:

— Са уйла я бераш шоаш гІаддаха уроке ухаргдолаш, цар химеца юкъаенна професси хоржаргйолаш берий безам ма хулла химена тІаоза. Хіоьта керттердар — царех боагІонца бола къахьегама нах хилар.

Каст-каста, ха яххалца школе химе кабинете тайп-тайпара опыташ еш хул Алла Ивановнас цулгалдеча химе врунока доакъашхой Шолшта дезадениача гІуланхо йицъю царна ха.

Ялх шу до ал А. И. Иванова а цун болх я лув. Ший предмет, бераш доацаш йоахалургьиц из аьнна хетадолийташ йола саг я ил. ХІара дийнахьа нердадар лохаш, из берашна дІалуш хьайоагІа на сатем бовца ихалгаш.

М. ФРОЛОВ,
РСФСР школа заслуженни хьехархо.

ЦІЕЙШТА НАКЪАДОЛХАШ

Беррига вай республика кхахьегамхой сенна хьатІадовгІача цІейшта дика нокъаболх Наранерча районни библиотека болхлой.

Укхаза читальни зале хоза ийчъяьй «Нохч-ГІалгІайче нхыча къамашна цхьана сийлена пусача наькъа тІа», «Нохч-ГІалгІайчеп 60 шу диларни Нохч-ГІалгІайче ший лоІамагІа Россена юкъеяха 200 шу дизараи хетаяь» яха книжкай выставкаш.

Выставкашка да эрсий а нхыча а къамашца нохчийн ГІалгІайн долча доттагІалах, бувзамех лодаь книжкаш, вай республина экономически, культурни оагІорахьара дегІавхар, республине цІи хезаче нахах дола дувцараш ГІадоля газеташ, журналаш чудоахка попкаш.

Цул совгІа. 18 феврале ТІема а къахьегама а сийлен музей болхлошца цхьана кийч а яь библиотекараша чонхъяькха лаьрхІал Мутапеп Хьаж-Бийкара Тамерлапа «Цхьан муГІаре» яхача книжкаи йола конференци.

Конференци кийчъеш хьпкаре дакъа лоаи музея Іилман болхлочо М. Заитиевас, районни библиотека книжкаш пешарашта гІулаих деча отдела заведующе С Газдиевас, йоккхагІйолча библиотекара М. Эсмурановас.

С. ЧАКОВ.

СПОРТ

ШАШКАШ

Укх деношка чакхъяьнпай шашкаех йола республике хьалхара мотгиг яккхара яхьаш, белгалбаьннаб толашгІа бола шашисташ.

Цу яхьашка хьалхара мотгиг лькхой Шамов Валере, шолларІа мотгиг — Сиденко Василе, хІоьта кхоалагІа мотгиг лькхар соахка шахматни турнира чемпион хинначо Магомадов Лбас.

Ишта, укхала спорта мастерапа кандидата нормаш кхоачашйир Гудермесски районерча Касумов Мовсара.

ВАЙ МЕХКАХОЧУН КОТАЛО

Город Тбилисе чакхъяьнпай ший лоІамагІа кІалгхаргах литарах йола дунен халкъашта юкъера традицинни 21 турнир.

Цу яхье дакъа лоацаш хилар тайп-тайпарча мехкашкара: ГДР, ЧССР, Румыпера, Турцера, США, ишта кхычахьара 170 спортемси.

ХІоьта цІа дакъа лоацаш хиннача вай республикерча спортсменех цхьанне мара аьттуо балнлар пьедестала лаьхьагІча лаьга тІа вала.

Из шар хІанз Махачкалерча юртболхіпа института студент, Наранерча спортсмен Калоев Вача

90 килограммата кхачкаца долал долча спортсменаша йоьхе ца эцаш турнира хьалхара мотгиг яьккхар цо.

Сюпсинан районна хьалхарча секретареца Н. И. Голощапова вашичех пІашлагІаргар.

18.40 — «Со хьомарган». Телевизионни художественни фильм.

12.05 — Украинан телевиденен радио балдурстаІ трио выступлени.

12.30 — «Керлдараш».

13.30 — «Керлдараш».

13.50 — «Тан сина дог». Телевизионни документальни фильм.

14.30 — «Эрсий къамел».

14.50 — РСФСР заслуженни артистаІ Е. Зимненкон концерт.

17.15 — Подпесковни пІашлагІахетараш.

17.45 — «Хьанала конструктивий конкурс».

18.15 — Т. Хренникова пранзелоцаца концерт.

18.40 — Спортивни программа. Горнолыжни спортах йола (слалом) чемпионат. Австрера передача. Лыжни спортах йола СССР Кубок. Къаьнаш.

19.45 — «Тахан дуйла тІа».

20.00 — «Фейерверк» яха

20.10 — «Оьзда дайза

Котлассин

пьлхатий комбината къахьегаша оттайьча хаттаршта хьуо дола доаш.

21.10 — СССР 60 шу хьакъера. М. Пагнинан цІерагІча паччахьалкхен академически халкъа хора концерт.

22.00 — «Хьа».

22.35 — Фигурни тьхьанарІа вог-соалогаш хачкарах йола Европа чемпионат. Майлаш. Ший лоІамера программа. Фрамгера передача.

00.05 — «Тахан дуйла тІа».

II ПРОГРАММА

9.00 — Гуйрахьара гимнастика.

9.20 — «Белгород». Телевизионни документальни фильм.

9.35 — М. П. Мусоргски

10.05 — 12.05 — Англайсан мотт.

10.35 — 11.35 — Истори 4 класс.

11.05 — ПТУ лелорашта. Физика. 8 класс.

11.35 — 13.35 — Географи. 9 класс.

12.05 — «Лаьтта — дошалча планетин цІушдухьи физика».

14.05 — А. Фадеев «Хьалладор».

14.50 — Эдуи — Сюзанна.

Физика. 8 класс.

15.20 — Географи. 9 класс.

15.50 — А. С. Пушкин «Евгений Онегин». Литературин гІуллакх.

16.50 — «Керлдараш».

17.15 — «Кинодарбаш».

18.05 — «Нохч-ГІалгІайчеп тІекхачаш».

19.40 — КПСС XXVI съезда решенеш — халкъе. «Нашей планы — дела народа» Іоччий митинги.

19.10 — Концерт.

19.55 — «Юртара вахар» сатасаран

20.10 — «Доттагіаьа». Телевизионни журнал.

20.40 — «Вайна лаьттара тайна шун, берашех».

20.55 — Телевизионни документальни фильм премьера. «Сага фордна».

22.00 — «Хьа».

22.35 — Фигурни тьхьанарІа вогшественни фильм Іоаннера серп.

I ПРОГРАММА
3 ФЕВРАЛЬ

9.00 — «Хьа».

9.05 — Ржачкин областа КПСС

3 ФЕВРАЛЬ

8.30 — «Юртара

8.45 — Музыкальни антракт.

8.50 — Передачай

8.57 — Передачай программа

9.00 — «Тромсинан районни «Комсомольское знамя» газетан

7.25 — «Сердобск шахта» обзор.

8.00 — «Школа

9.15 — Мультфильм

10.00 — Концерт

10.15 — «Патриот» ала радио

11.00 — Концерт

11.15 — «Мачаза тхоаьа — сортовым водопо» газетан

12.00 — «Тхьа

12.15 — «Лаьтта — дошалча планетин цІушдухьи физика».

12.45 — Передачай программа

13.00 — «Тромсинан районни «Комсомольское знамя» газетан

13.15 — Концерт

13.30 — «Юртара

13.45 — Передачай программа

14.00 — Концерт

14.15 — «Мачаза тхоаьа — сортовым водопо» газетан

14.30 — Концерт

14.45 — А. Фадеев «Хьалладор».

15.30 — Концерт

15.45 — Передачай программа

16.00 — Концерт

16.15 — «Мачаза тхоаьа — сортовым водопо» газетан

16.30 — Концерт

16.45 — Передачай программа

17.00 — Концерт

17.15 — «Мачаза тхоаьа — сортовым водопо» газетан

17.30 — Концерт

17.45 — Передачай программа

18.00 — Концерт

18.15 — «Мачаза тхоаьа — сортовым водопо» газетан

18.30 — Концерт

18.45 — Передачай программа

19.00 — Концерт

19.15 — «Мачаза тхоаьа — сортовым водопо» газетан

19.30 — Концерт

19.45 — Передачай программа

20.00 — Концерт

20.15 — «Мачаза тхоаьа — сортовым водопо» газетан

20.30 — Концерт

20.45 — Передачай программа

21.00 — Концерт

21.15 — «Мачаза тхоаьа — сортовым водопо» газетан

21.30 — Концерт

21.45 — Передачай программа

22.00 — Концерт

22.15 — «Мачаза тхоаьа — сортовым водопо» газетан

22.30 — Концерт

22.45 — Передачай программа

23.00 — Концерт

23.15 — «Мачаза тхоаьа — сортовым водопо» газетан

23.30 — Концерт

23.45 — Передачай программа

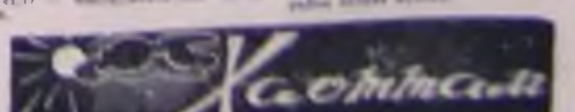

ХЬИНАРЕ КЪАХЬЕГАШ

Город Грозне оалча наьха бытовой хьаннаш дикагІа охлочашцу В. И. Ленина цІерагІча проспекте докхача йота ЦІа хьалдича дела. Цу чу нахьеташ а дукхаха бригадаш, участкаш, цехаш.

Царна йолча хьпнарш дика а кхахьегаш, ший планаш хадаеча дина Пенкхочашцеи хьпнарца бетталъяшний хенарш шеца участка а бригада

«Хьабен» бола бола дела, нахьаьнъал чу интернационални бе нахьа дешнагІа сона вахарга бодача шерача наькъа Школа л со кхоьаьр, динагІйола оамалаш Іомальг: Дахье, нах, вахар деза Іомавьр.

ДІадахача шера бола ЦІа вальча пешаца, хьехархочо лаьа дешь сакъердамаш ялийначеи тоаца. Гуш дар 2500 сна шера дешнаш, дехкаран пенкхочаш а дешь. Дагуделарг 30017 сом

Участок болх бе болаечча дела дуне цунна кулгалдеш хьпнарш ший гІуланх дика ховш нохча начальнис Эрбиев Муса Цайгерг

Тха оалча лоарахьмигІа дар. — йоах М. И. Эрбиев. — дьабен бола болх бьаь ховшгІар духьа я ца бен, из кхоача дика сар. Наькъа из дика ца бен, ша тІехьа вехна тешнаш бола хІоьта. Вай дечь. Цу тайпара хьпнарш оаьа а дешдолаш тха участке. Из хьехархочо дар дела. Из берашна дар да участке бола бола масштаб тешнаш вехна цхьа бераш санна. Цара из шен дела ший. Цара из шен дела ший. Цара из шен дела ший